

Březolupské rody v průběhu 19. století

1. Úvod:

V prvním čísle Březolupského zpravodaje v letošním roce jsem uveřejnil úvodní článek o březolupských rodech, a slíbil, že se k tomuto tématu vrátím. Svůj slib dnes plním v následujícím části, která je zaměřena na rody ve století devatenáctém.

Přesněji se zaměřím na roky 1828, z něhož pochází tzv. Stabilní katastr, což je první mapa Březolup s uvedením čísel parcel, domů i jejich vlastníků. Jak jsem již psal v článku o Místních názvech v obci Březolupy (zpravodaj z prosince 2012), je možné tuto mapu prohlížet na internetových stránkách Moravského Zemského archívu v Brně (adresa: www.mza.cz/indikacniskici).

Dalším podkladem pak bylo první sčítání lidu, které bylo v obci Březolupy prováděno, a to roku 1869. Sčítací operáty, tj. samostatné archy pro každý rodinný dům jsou uloženy ve Státním okresním Archívu v Uh. Hradišti, kde je možno si je prohlédnout. Sčítání lidu s přesným uvedením jmen osob přebývajících v domácnosti, ale třeba i domácích zvířat, bylo prováděno od tohoto data pravidelně s odstupem přibližně deseti let a až do roku 1921 jsou výsledky uloženy v Uherském Hradišti, bohužel prozatím nejsou zdigitalizovány.

2. Nejrozšířenější rody:

Nejdříve zaměřím na rody, které byly v naší obci v průběhu 19. století nejpočetnější a jak je vidět i přes 150 let od současnosti pořád se v Březolupech většinou hojně vyskytují.

Rod BLAŽEK patřil i v té době k nejvíce rozšířeným, žilo zde v obou sledovaných letech šest rodin. Rodiny bydleli v domech č.p. 25, 39 a 109.

Rod HOFEREK se rozrostl zejména koncem 19. století, kdy bylo rodin již devět, o čtyřicet let dříve pět. Rodiny bydleli v domech č.p. 28, 61, 64 a 72.

Rod HUBÁČEK byl nejvíce plodný a měl po celou dobu jedenáct rodin. Rodiny bydleli v domech č.p. 14, 16, 76, 79 a 110.

Rod LYSONĚK měl rodin v obou letech šest, což určitě není málo. Rodiny bydleli v domech č.p. 23, 31 a 101.

Rod MICHÁLEK se řadil taktéž k početnějším a rodin měl minimálně šest, v prvním období však až osm. Rodiny bydleli v domech č.p. 22 a 70.

Posledním rodem v této skupině je VAJDÍK, který měl v Březolupech rodin sedm. Rodiny bydleli v domech č.p. 29, 30 a 41.

Na mnoha z těchto domů žily některé rody již minimálně od roku 1771, kdy proběhlo číslování domů, až do roku 1869. Konkrétně šlo o rody: Blažek č.p. 25 a 109, Čižmář č.p. 80, Dýšek č.p. 2, Hoferek č.p. 64, Hrabica č.p. 48, Hubáček č.p. 76, Křížka č.p. 59, Lysoněk č.p. 23 a 101, Otépka č.p. 119, Sklenář č.p. 17 a 83 a Vajdíkův č.p. 41.

3. Ostatní zajímavé rody:

V další části uvedu již pouze jmenný seznam dalších rodů s výraznějším zastoupením, tj. minimálně čtyř rodin. Zde patřily v této době rody: DÝŠEK (č.p. 2 a 4), KŘEN (č.p. 95), SKLENÁŘ (č.p. 17 a 83) a TOMEK (č.p. 132).

V obci se i v tomto století objevila ve vesnici další příjmení, která byla zastoupena pouze jednou či dvěma rodinami. Uvádím zde pár vybraných ze sledovaného období, která již v současnosti v obci nemáme: Adamovský, Bánovský, Dohnálek, Hastík, Hik, Horák, Křiva, Mach, Mučka, Rosipálek, Skovajsa, Vašíček a Vrzal.

Samozřejmě je ještě celá řada dalších rodů, která v této době v Březolupích žila, ale ta mám prozatím uložena pouze ve své databázi. Myslím si, že těch čísel a jmen už bylo v článku dost a proto Vás již dalšími nebudu unavovat.

4. Závěr:

Tímto končí moje druhé putování po historii Březolupských rodů, tentokrát v 19. století. Další články o rodech ve století 20. a na závěr pak o nejstarším prozatím mě známém soupisu vlastníků půdy v Březolupích, tzv. Lánovém rejstříku z let 1669-79 budu teprve zpracovávat a zveřejním je v příštím roce.

Pokud článek někoho zaujal, a probudil v něm potřebu se o této problematice něco dozvědět, rád ho uvítám na některé ze schůzek zájemců o genealogii z Březolup a okolí. Tyto budu opět v zimním období svolávat, a pokusím se odpovědět na konkrétní otázky, případně pomůžu se začátkem bádáním po předcích. Termín schůzek bude vždy zveřejněn přibližně týden předem na internetové stránce obce Březolupy.

Dne 23. 10. 2014 zpracoval ing. Radek Berecka, kronikář obce Březolupy.